

ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет міжнародної економіки
Кафедра міжнародних економічних відносин

Допущено до захисту

Завідувач кафедри _____

(підпис)

д.е.н., проф. Козак Ю.Г.

(прізвище та ініціали)

“ ____ ” _____ 20__ року

Випускна робота

_____ бакалавра

(освітньо-кваліфікаційний рівень)

з теми «Удосконалення діяльності стивідорних компаній на міжнародному ринку перевезень вантажів (на прикладі ТОВ «Бруклін-Київ».)»

Виконала: студентка 4 курсу,

групи 3

спеціальності

6.030503 Міжнародна економіка

Александрочкіна Н.О. _____

Науковий керівник: к.е.н., доцент

Уханова І.О. _____

ОДЕСА - 2017

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ КОМПАНІЙ-СТИВІДОРІВ НА МІЖНАРОДНОМУ РИНКУ ПЕРЕВЕЗЕНЬ ВАНТАЖІВ.....	6
1.1. Сутність та особливості діяльності стивідорних компаній на міжнародному ринку.....	6
1.2. Сучасна класифікація стивідорних компаній та послуг при міжнародному переміщенні вантажів.....	20
1.3. Методика оцінки діяльності стивідорних компаній на міжнародному ринку перевезень вантажів.....	27
Висновки до розділу 1.....	32
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ДІЯЛЬНОСТІ КОМПАНІЇ-СТИВІДОРА ТОВ «БРУКЛІН-КИЇВ» НА МІЖНАРОДНОМУ РИНКУ ПЕРЕВЕЗЕНЬ ВАНТАЖІВ.....	34
2.1. Організаційно-економічна характеристика стивідорної компанії «Бруклін-Київ».....	34
2.2. Аналіз показників зовнішньоекономічної діяльності ТОВ «Бруклін-Київ».....	40
2.3. Аналіз діяльності «Бруклін-Київ» на міжнародному ринку перевезень вантажів.....	46
Висновки до розділу 2.....	56
РОЗДІЛ 3. ШЛЯХИ УДОСКОНАЛЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ТОВ «БРУКЛІН-КИЇВ» НА МІЖНАРОДНОМУ РИНКУ ПЕРЕВЕЗЕНЬ ВАНТАЖІВ.....	58
3.1. Диверсифікація міжнародних вантажоперевезень як чинник удосконалення діяльності ТОВ «Бруклін-Київ».....	58
3.2. Удосконалення логістичної складової зовнішньоекономічної діяльності ТОВ «Бруклін-Київ».....	65
3.3. Впровадження нових виробничих потужностей із переробки міжнародних вантажів.....	71
Висновки до розділу 3.....	74
ВИСНОВКИ.....	76
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	78

ВСТУП

На сучасному етапі економічна система розвивається в умовах стійких глобалізаційних процесів. В цих умовах виняткову роль у сфері міжнародного транспортного забезпечення грає морський транспорт, який здійснює перевезення більшої частини всіх зовнішньоторговельних вантажів. Основними суб'єктами, що обслуговують міжнародні вантажоперевезення є стивідорні компанії, які здійснюють свою діяльність в умовах жорсткої конкуренції. Посилення конкуренції на міжнародному стивідорному ринку вимагає визначення нових пріоритетних напрямків підвищення ефективності діяльності стивідорних компаній на міжнародному ринку вантажоперевезень, залучення нових експортних, імпорتنих та транзитних вантажопотоків, впровадження нових виробничих потужностей.

Актуальність теми обумовлена тим, що сучасні умови світової економічної системи призводять до неминучого підвищення вимог щодо складу, якості та вартості послуг, що супроводжують вантажоперевезення морським транспортом. У зв'язку з цим, очевидним стає той факт, що вітчизняні стивідорні компанії, як основа діяльності морських портів, змушені вдосконалювати свою діяльність, щоб мати можливість вступати в конкурентну боротьбу між собою та з іноземними компаніями не тільки на території країни, а й на зовнішньому ринку стивідорних послуг.

Дослідженням діяльності підприємств морського транспорту та міжнародного перевезення вантажів присвячені праці Л.В.Мезіної, Н.І.Хомякової, В.А. Виговського, І.М. Петрова, О.І. Ісаєва, І.Ф. Переверзевої, Д.В. Зеркалова, Є.Н. Тимощука. У роботах цих авторів виявлені особливості здійснення морських перевезень вантажів та розглянуті особливості організації діяльності та основні функції учасників міжнародного ринку вантажних перевезень.

Метою роботи є дослідження особливостей надання стивідорних послуг на міжнародному ринку вантажних перевезень та визначення шляхів удосконалення зовнішньоекономічної діяльності стивідорних компаній.

Для досягнення поставленої мети були визначені наступні **завдання**:

- визначити сутність поняття "стивідорна компанія" та особливості стивідорної діяльності на міжнародному ринку транспортних послуг;
- представити сучасну класифікацію стивідорних компаній та послуг;
- визначити методичні підходи щодо оцінки діяльності стивідорних компаній
- розглянути організаційно-економічну структуру компанії "Бруклін-Київ";
- проаналізувати основні економічні показники та показники зовнішньоекономічної діяльності компанії "Бруклін-Київ";
- розробити можливі шляхи підвищення ефективності діяльності компанії "Бруклін-Київ" на міжнародному ринку перевезень вантажів.

Об'єкт дослідження - зовнішньоекономічна діяльність стивідорної компанії "Бруклін-Київ".

Предмет дослідження – теоретичні та економічно-практичні рішення щодо удосконалення діяльності стивідорної компанії на міжнародному ринку перевезень вантажів.

Методи дослідження. Методологічною основою дипломної роботи є теоретичні положення економічної науки та праці вчених-економістів в галузі здійснення портової діяльності. При здійсненні даного дослідження були використані методи теоретичного узагальнення, системного та статистичного аналізу, прийоми порівняльного аналізу, методи прогнозування та кореляційно-регресійний аналіз. Робота здійснена з використанням офісного пакету MS Office - Microsoft Excel.

Інформаційною базою дослідження є звіти компанії «Бруклін-Київ», закони та інші нормативно-правові документи, монографічна та наукова література, Інтернет-джерела.

Практичне значення одержаних результатів полягає у можливому використанні менеджментом стивідорної компанії для подальшої розробки заходів з удосконалення діяльності на міжнародному ринку вантажних перевезень.

Структура й обсяг роботи. Дипломна робота складається з вступу, трьох розділів, висновків. Повний обсяг роботи складає 82 сторінки, у тому числі 10 таблиць та 26 рисунків, список використаних джерел із 39 найменувань.

Висновки до розділу 3

У третьому розділі роботи запропоновані основні напрями вдосконалення діяльності стивідорної компанії на міжнародному ринку перевезень вантажів. Зокрема, у роботі побудована кореляційно-регресійна модель, яка свідчить про те, що обсяги вантажообігу зернових культур через технічні потужності стивідорної компанії «Бруклін-Київ» залежать від загальної врожайності зернових культур та їх валового збору на території України. Це підтверджує існування певних економічних ризиків діяльності компанії «Бруклін-Київ». Тому для усунення ряду ризиків компанії, що виникають через обмежену номенклатуру переробки вантажів, необхідно застосовувати стратегію диверсифікації вантажопотоків. Застосування стратегії диверсифікації дасть змогу компанії "Бруклін-Київ" підвищити конкурентоспроможність на міжнародному ринку стивідорних послуг.

Удосконалення сучасної транспортно-логістичної складової стивідорної компанії «Бруклін-Київ», задля підвищення ефективності здійснення обслуговування міжнародних вантажоперевезень, включає три пріоритетних напрямки: оптимізація автотранспортних шляхів, збільшення пропускнуої спроможності залізничних шляхів, проведення днопоглиблювальних робіт.

Запропоновано удосконалення та впровадження нових виробничих потужностей як перспективний напрям компанії у застосуванні стратегії диверсифікації структури і номенклатури вантажообігу. Компанія "Бруклін-Київ" разом із застосуванням фінансів іноземних інвесторів може реалізувати проекти, пов'язані з будовою нових зернових комплексів, комплексів з перевантаження навальних та насипних вантажів, площадки накопичення для великовантажних автомобілів та критих складів. Все це дозволить підвищити конкурентоспроможність компанії на міжнародному ринку перевезень вантажів.

ВИСНОВКИ

На сучасному ринку міжнародного морського транспорту активну участь приймають стивідорні компанії. Сутність стивідорної компанії полягає у здійсненні робіт з навантаження-розвантаження суден, а також інших додаткових робіт по обслуговуванню вантажу. Ця діяльність спрямована на отримання доходу у грошовій або інших формах.

На сьогоднішній день не існує єдиної класифікації стивідорних компаній. Однак, спираючись на аналіз діяльності стивідорних компаній як організаційно-правових господарських структур, які здійснюють стивідорні операції, в якості класифікаційних характеристик було запропоновано наступні: форма власності; спеціалізація по виду вантажів, які перевантажують компанії; ступінь інтеграції засновників компаній; участь засновників у формуванні капіталу компаній.

В системі показників, що визначають економічні результати роботи стивідорної компанії, головну роль грає прибуток. Важливим є визначення показників рентабельності стивідорної компанії та обсягів та структури вантажообробки.

Дослідивши специфіку діяльності стивідорної компанії "Бруклін-Київ", ми можемо зробити висновок, що компанія надає стивідорні послуги, пов'язані з вантажно-розвантажувальними операціями різних видів вантажів, робить стафірування й розстафірування контейнерів, забезпечує зберігання вантажів на митній території Одеського морського торговельного порту.

Аналіз фінансової діяльності компанії "Бруклін-Київ" показав, що компанія має відносно стабільні показники доходів та прибутку. Однак, показники 2016 року мали негативну тенденцію, що спричинено загальною ситуацією в морських портах України. Розрахунок показників рентабельності компанії показав, що динаміка зміни чистої рентабельності є позитивною протягом останніх трьох років.

Пріоритетним напрямком діяльності компанії "Бруклін-Київ" є перевантаження зернових культур, що займає в структурі вантажообігу

компанії більше 80%. Це створює певні фінансові ризики для компанії в сучасних умовах надання міжнародних стивідорних послуг. Також, вдалося дослідити залежність обсягів вантожопереробки від сезонності. Проведений аналіз ринку стивідорних послуг, дозволив визначити основних міжпортових та внутрішньопортових конкурентів компанії.

На основі аналізу діяльності компанії були визначені сильні сторін роботи фірми на міжнародному ринку, а також низка проблем, що в перспективі можуть негативно відобразитися на позиції компанії на ринку.

В роботі в контексті подолання наявних проблем підприємства запропонована стратегія диверсифікації номенклатури вантажів та залучення нових вантажопотоків як один з можливих напрямів удосконалення діяльності компанії «Бруклін-Київ». Застосування стратегії диверсифікації дасть змогу цій компанії підвищити конкурентоспроможність на міжнародному ринку стивідорних послуг.

Удосконалення сучасної транспортно-логістичної складової стивідорної компанії може бути проведене за трьома найбільш ефективними напрямками: оптимізація автотранспортних шляхів, збільшення пропускної спроможності залізничних шляхів, проведення днопоглиблювальних робіт.

Впровадження нових виробничих потужностей значно покращить стан компанії на міжнародному ринку стивідорних послуг та дасть змогу компанії активно приймати участь у конкурентній боротьбі за перевантаження вантажів з іншими стивідорними компаніями.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Аболенцева Н.О. Теоретические основы оценки конкурентоспособности транспортных предприятий на международном рынке // Вестник ИНЖЭКОНа. - 2007. - № 5 (18). - С. 379-385
2. Андриевская В.А. Проектный потенциал и его оценка для стивидорных компаний [Текст] / В. А. Андриевская // IV міжнародна науково-практична конференція: «Управління проектами в умовах транзитивної економіки», 2013 р, м. Одеса, матеріали конференції -Том 2. – Одеса: ОДАБА, 2013. С. 27-30.
3. Баришнікова В.В. «Сучасний порт в логістичному ланцюжці доставки вантажів»/ Проблеми теорії та практики, 2009.- № 4(8), С.21 20-25.
4. Внутрішня фінансова та оперативна звітність стивідорної компанії "Бруклін-Київ".
5. Гіріна О.Б. Динамічна модель оцінки економічного потенціалу розвитку стивідорної компанії / О.Б. Гіріна // Методи та засоби управління розвитком транспортних систем: Зб. наук. праць. – Вип. 51. – Одеса: ОНМУ, 2015. – С.38-54.
6. Дем'янченко А. Г. Дослідження ефективності діяльності державних і приватних стивідорів у морських портах України / А. Г. Дем'янченко. // БІЗНЕСІНФОРМ. – 2016. – №2. – С. 178–184.
7. Дмитриев А.В., Афанасьев М.В. Логистика транспортно-экспедиторских услуг: Учебное пособие. – СПб.: Изд-во СПбГУЭФ, 2010. – 104 с.
8. Драпайло Ю.З. Господарські правовідносини у морських портах: монографія / Ю.З. Драпайло. - Одесса : Юридична література, 2014. - 192
9. Жихарева В.В. Методические основы оценки рисков в деятельности предприятий морского транспорта / В.В. Жихарева // Розвиток методів управління та господарювання на транспорті: зб. наук. праць. – Одесса: ОНМУ, 2015. – № 1 (50). – С. 7-31.

10. Зеркалов Д.В., Тимошук Е.Н. Международные перевозки грузов : Учебное пособие / Д. В. Зеркалов, Е. Н. Тимошук – Электрон. данные. – К. : Основа, 2009. – 524 с.
11. Іваненко А. В. Напрямки розвитку ринку транспортних послуг України / А. В. Іваненко. // Вісник економіки транспорту і промисловості. – 2012. – №37. – С. 124–126.
12. Кібік О.М., Подцерковний О.П., Драпайло Ю.З., та ін. Державна підтримка розвитку морегосподарського комплексу України (організаційні та правові аспекти): монографія / [О.М. Кібік, О.П. Подцерковний, Ю.З. Драпайло, В.О. Котлубай та ін.]; за ред. О.М. Кібік, О.П. Подцерковного. – Херсон: ФОП Грінь Д.С., 2014. - 442 с.
13. Кипа Н. А. Развитие продуктового конкурентного преимущества стивидорной компанией на основе маркетинга взаимоотношений : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. ек. наук : спец. 08.00.05 "экономика и управление народным хозяйством: маркетинг" / Кипа Н. А. – Ростов-На-Дону, 2009. – 24 с.
14. Крисюк Л. М. Управління стійкістю розвитку малих і середніх підприємницьких структур портової діяльності / Л. М. Крисюк, О. В. Корецька. // «Молодий вчений». – 2015. – С. 82–86.
15. Марценюк Л. В. Вдосконалення процесу вантажних перевезень та механізму управління ними / Л. В. Марценюк, А. В. Вишнякова. // Вісник Дніпропетровського національного університету залізничного транспорту. – 2014. – №2. – С. 41–48.
16. Менеджмент сервисной деятельности на морском транспорте: Учебное пособие / В.В.Барышников, В.И. Бондаренко, И.М. Петров, В.В. Селиванов. - Одесса: ОНМУ, 2011. - 260 с
17. Нагорний Є. В. Методика розрахунку витрат суб'єктів ринку міжнародних перевезень вантажу / Є. В. Нагорний, В. С. Наумов. // Вісник Харківського національного автомобільно-дорожнього університету. – 2012. – №56. – С. 156–162..

18. Олефир И.М. Развитие стивидорного бизнеса в морских торговых портах // Современные порты – проблемы и решения: Материалы первой международной научно-практической конференции. Одесса, 15-16 февраля 2007 г. – Одесса, 2007. – С. 15-17.
19. Организационно-правовые основы функционирования морехозяйственного комплекса Украины: монография / [О.Н.Кибик, О.П.Поцерковный, Д.В.Зятина, В.А.Котлубай и др.]: под ред. О.Н.Кибика, О.П. Поцерковного - Одесса: Феникс, 2012. -159 с.
20. Офіційний сайт Адміністрації морських портів України [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.uspa.gov.ua/ru/>
21. Офіційний сайт Адміністрації Одеського морського порту[Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.port.odessa.ua/ru/>
22. Офіційний сайт державної служби статистики [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
23. Офіційний сайт компанії "Бруклін-Київ" [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.brooklyn.kiev.ua/gl.php?lang=r>
24. Петров И.М., Виговский В.А. Агентирование морских судов: теория и практика. Учебное пособие. - Черновцы: Книги - XXI, 2005. - 496 с.
25. Показники роботи за 2012–2016 роки // Адміністрація морських портів України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://uspa.gov.ua/pokazniki-roboti/pokazniki-roboti-2016>
26. Прокопчук А.П. Теоретико-методологічні аспекти визначення ефективності діяльності підприємства транспорту в сучасній науковій думці/ А. П. Прокопчук // Вісник ЛКА. – 2005 - №19. – с. 245-250
27. Про морські порти України: Закон України від 01.07.2004 № 1955-IV. [Електронний ресурс]. – Режим доступу до ресурсу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1955-15>
28. Скоробогатов М. М. Диверсифікація як один із шляхів підвищення ефективності діяльності підприємств у сучасних умовах / М. М.

- Скоробогатов, О. І. Куцербубова. // Економічний вісник Донбасу. – 2011. – №3. – С. 18–21.
29. Словник міжнародного морського права [Електронний ресурс] - Режим доступу: <http://mtu.gov.ua/projects/39/>
30. Стратегія розвитку морських торговельних портів України до 2015 року. [Електронний ресурс] - Режим доступу: <http://mtu.gov.ua/projects/39/>
31. Структура и особенности рынка логистики и грузоперевозок / Юлэкс [Електронний ресурс]. – Режим доступу до ресурсу: <http://www.uleks.ru/blogs/1/3.html>
32. Тонкощі ринку складської логістики [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://12b.ua/analitic/39/14795/ua-ua/>
33. Федорко І. П. Стратегічне управління якістю транспортних послуг [Електронний ресурс] / І. П. Федорко // Вісник економіки транспорту і промисловості. – 2014. – Режим доступу до ресурсу: <https://cyberleninka.ru/article/v/strategic-management-of-transport-services-quality-railways>.
34. Холоденко А.М. Оптимизация выбора порта грузовладельцами / А.М. Холоденко, Ю.А. Наврозова // Методи та засоби управління розвитком транспортних систем: зб. наук. праць. - Одеса, 2008. - Вип. 14. - С. 39-48
35. Холоднякова А.С. Механизмы реструктуризации системы управления морским портом (на примере стивидорной компании) / А.С. Холоднякова // Развитие методів управління та господарювання на транспорті: Зб. наук. праць. – Вип. 30. – Одеса: ОНМУ, 2009. – С. 78-92.
36. Чекаловець В.І., Гребенник Н.Г. Підприємницька діяльність на морському транспорті / І.І. Чекаловець, Н.Г. Гребенник: навчальний посібник. - О.: Фенікс, 2011. - 368 с.
37. Чекаловець В.І. Морские порты в системе морехозяйственного комплекса Украины: предложения к стратегическим направлениям развития / В.І. Чекаловець, С.В. Крыжановский, И.М. Олифир // Транспорт. – 2006. – № 50. – С. 63-68; № 51. – С. 60-67.

38. Ширяєва Л. В., Козеренко І.А. Перспективи розвитку логістичних центрів в Україні на основі Європейської та Азіатської моделей / Л. В. Ширяєва, І.А. Козеренко // Вісник Східноукраїнського національного університету ім. Володимира Даля. — 2011. — № 4 (146). — С.74 — 81.
39. Яровая Н.В. Экономико-организационные основы диверсификации деятельности морских торговых портов / Н.В. Яровая // Розвиток методів управління та господарювання на транспорті: зб. наук.праць Одеського нац. морськ. ун-та. – Вип. 7. – Одеса, 2011. – С. 109-118.